

รายงานสรุปผลการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือ ศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ

ชื่อ.....นางสาวอรนิช ปัญสุวรรณ.....ตำแหน่ง.....เศรษฐกรชำนาญการ.....

กอง.....นโยบายภาษี (กนภ.).....

ชื่อหลักสูตร/สาขา.....Fiscal Sustainability.....

แหล่งทุน.....กองทุนการเงินระหว่างประเทศ.....

สถานที่.....สาธารณรัฐสิงคโปร์.....

ระยะเวลา.....วันที่ ๑ - ๑๒ เมษายน ๒๕๖๗.....

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือศึกษาต่อ (จำนวน ความรู้ ภาษา)๓๐ คน (ภาษาอังกฤษ).....

วัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร

.....หลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถใช้ Public Debt Dynamics Tool (DDT) ผ่านโปรแกรม Microsoft Excel ซึ่งเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการประมาณการและการวิเคราะห์หนี้สาธารณะจากการจำลองในแต่ละสถานการณ์ (Scenarios) การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของผลการดำเนินงานทั้งด้านรายได้และรายจ่ายในอนาคต รวมทั้งการวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงทางการคลังให้สอดคล้องกับระดับหนี้สาธารณะที่กำหนดไว้ ทั้งนี้สามารถสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการฝึกอบรม ดังนี้

.....๑. การก่อหนี้จะยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อรัฐบาลสามารถชำระหนี้ให้กับผู้ให้กู้ได้ภายในวันที่กำหนด โดยไม่ต้องเจรจาใหม่หรือเกิดการผิดนัดชำระหนี้ มีการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมโดยเฉพาะการดำเนินนโยบายการคลังที่ยั่งยืน สัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมายหนี้สาธารณะที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายการคลังในอนาคต

.....๒. ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการเพิ่มการจัดเก็บภาษีที่จำกัด อันเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น จำนวนแรงงานนอกระบบที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น รวมถึงมีรายได้และรายจ่ายของภาครัฐที่ผันผวน มีการดำเนินนโยบายการคลังไปในทิศทางเดียวกันกับวัฏจักรเศรษฐกิจ (Procyclical) กล่าวคือ ดำเนินนโยบายการคลังแบบผ่อนคลายเป็นเมื่อเศรษฐกิจอยู่ในภาวะร้อนแรง หรือดำเนินนโยบายแบบเข้มงวดเมื่อเศรษฐกิจอยู่ในภาวะชะลอตัว และมีสัดส่วนหนี้ที่ค้างชำระอยู่ในระดับสูง โดยส่วนใหญ่จะเป็นหนี้ที่กู้ยืมจากต่างประเทศและอยู่ในสกุลเงินต่างประเทศ

.....๓. ความเสี่ยงทางการคลัง แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจ (General Economic Risks) อาทิ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยน ๒) ความเสี่ยงเฉพาะทางการคลัง (Specific Fiscal Risks) ซึ่งเป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลอาจต้องชำระหากเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น (Contingent Liabilities) ประกอบด้วย (๑) ภาระแบบชัดเจน (Explicit Liabilities) ที่เป็นไปตามกฎหมายและสัญญา เช่น ภาระหนี้ที่ต้องชำระตามสัญญาเงินกู้ เป็นต้น และ (๒) ภาระแบบโดยนัย (Implicit Liabilities) ซึ่งเป็นภาระที่ไม่ได้เป็นกฎหมายหรือสัญญา แต่รัฐบาลอาจต้องเข้ารับภาระ เช่น การช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ และรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น และ ๓) ความเสี่ยงด้านโครงสร้างหรือสถาบัน (Structural or Institutional Risks) เช่น การจัดสรรรายได้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarking)

.....๔. แรงกดดันทางการคลังในระยะยาว ประกอบด้วย ๑) ประชากรสูงวัย ๒) ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาและการรักษาพยาบาล และ ๓) ระบบเงินบำนาญและสวัสดิการ ทั้งนี้ แนวทางการรับมือกับปัญหาข้างต้น ได้แก่ การเพิ่มอัตราการมีส่วนร่วมของกำลังแรงงาน การเพิ่มอัตราเงินสมทบและเพิ่มอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย การหาแหล่งรายได้อื่น ๆ รวมถึงการขยายอายุเกษียณ การลดอัตราการทดแทนแรงงาน และการนำอัตราเงินเพื่อมาพิจารณา

.....๕. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นความท้าทายที่สำคัญในปัจจุบัน โดยเฉพาะภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีขนาดและความถี่เพิ่มมากขึ้น (พายุ น้ำท่วม ความแห้งแล้ง ไฟป่า คลื่นความร้อน) ที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจ เช่น อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดลงและมีความผันผวนมากขึ้น เป็นต้น และส่งผลกระทบต่อดุลการคลังและหนี้สาธารณะซึ่งการแทรกแซงของรัฐบาล โดยเฉพาะในส่วนของการทวงการคลังผ่านการดำเนินนโยบายการคลังและหนี้สาธารณะ และการวางแผนการจัดการทางการเงินเพื่อเผชิญกับความไม่แน่นอนในระยะยาวเป็นสิ่งจำเป็น

.....๖. การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังและการจัดการหนี้สาธารณะ จะต้องสามารถระบุแหล่งที่มาและติดตามความเสี่ยงที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ความน่าจะเป็น ประเมินสินทรัพย์-หนี้สิน และประเมินมูลค่าหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นได้ หลังจากนั้นจะต้องมีแนวทางการบรรเทาและลดโอกาสในการเกิดความเสี่ยง รวมถึงสร้างพื้นที่ทางการคลังเพื่อดูดซับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ..... การอบรมดังกล่าวได้สร้างความรู้ความเข้าใจในภาพรวมการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการคลัง รวมถึงสามารถระบุปัญหาหรือสาเหตุที่นำมาซึ่งการก่อหนี้สาธารณะได้ และความท้าทายทางการคลังทั้งในระดับโลกและในประเทศ

การนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

..... ความรู้และความเข้าใจเรื่อง การดำเนินนโยบายการคลังอย่างยั่งยืน จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและออกแบบนโยบายภาษีของประเทศไทย ซึ่งเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือทางการคลังในการเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาลเพื่อให้สอดคล้องกับภาระรายจ่ายทางการคลังที่เกิดขึ้น รวมถึงมีรายได้ที่เพียงพอเพื่อรองรับรายจ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

วันกลับเข้าปฏิบัติราชการ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

รายงานสรุปผลการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือ ศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ

ชื่อ..... นายธณัฐ พวงนวม..... ตำแหน่ง..... เศรษฐกรชำนาญการ.....

กอง..... นโยบายเศรษฐกิจมหภาค.....

ชื่อหลักสูตร/สาขา..... Fiscal Sustainability.....

แหล่งทุน..... กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF).....

สถานที่..... สาธารณรัฐสิงคโปร์.....

ระยะเวลา..... ๑ - ๑๒ เมษายน ๒๕๖๗.....

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือศึกษาต่อ (จำนวน ความรู้ ภาษา)จำนวน ๓๐ คน ซึ่งมาจากกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐมัลดีฟส์ สาธารณรัฐฟีจี เป็นต้น.....

วัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร

การอบรมหลักสูตร Fiscal Sustainability มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสำหรับการประยุกต์ใช้แนวคิด นิยาม ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ที่สำคัญเพื่อการกำหนดนโยบายการคลังอย่างยั่งยืนผ่านเครื่องมือที่เรียกว่า Public Debt Dynamics Tool (DDT) ซึ่งศึกษาและจัดทำโดย IMF รวมทั้งการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในการประยุกต์ใช้เครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์กรอบความยั่งยืนด้านหนี้ (Debt Sustainability Analysis: DSA) ซึ่งประกอบด้วย Market Access Countries (MACs) และ Low - Income Countries (LICs) ตลอดจนการวิเคราะห์และสรุปผลจากการศึกษาผลกระทบและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเกิดความเสี่ยงทางการคลัง (Fiscal Risks) และวิกฤติทางการเงินการคลัง (Fiscal Crises) ทั้งนี้ หลักสูตรดังกล่าวประกอบด้วยเนื้อหาของหลักสูตรที่สำคัญ ดังนี้.....

- 1). Public Debt Dynamics and Links to Macroeconomic Frameworks.....
- 2). Projecting Debt to GDP Ratios.....
- 3). Public Debt Dynamics and Inflation.....
- 4). Fiscal Adjustment to Achieve a Public Debt Target.....
- 5). Fiscal Risks.....
- 6). Debt Dynamics Tool Realism and Stress Tests Scenarios.....
- 7). Projecting Public Gross Financing Needs.....
- 8). Debt Management and Fiscal Crises.....

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้รับความรู้และมีความเข้าใจจากการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการบริหารนโยบายการคลังจากมิติและภาคทัศน์ที่ IMF เสนอ สำหรับนำไปต่อยอดในการกำหนดนโยบายการคลังที่สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ.....

การนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

เพื่อนำแนวทาง เครื่องมือ และเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินนโยบาย การคลังมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินการตามแผนการคลังระยะปานกลาง (Medium – Term Fiscal Framework: MTEF) ที่กระทรวงการคลังเสนอ รวมทั้งการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการคลัง ที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนการประมาณการรายจ่ายภาคสาธารณะของไทย

วันกลับเข้าปฏิบัติราชการ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗